

ДО:
НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ
от 42-то НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Чрез
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

КОПИЕ:
ДО ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ДО МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО

Уважаеми народни представители,

Обръщаме се към Вас с настояване да изпълните задължението си съгласно Закона за съдебната власт за откриване на процедура за избор на главен инспектор в Инспектората към Висшия съдебен съвет.

Този орган беше създаден с изменение на Конституцията на Република България, като на него се възложиха големи очаквания да подпомогне Висшия съдебен съвет в изпълнение на правомощията му за създаване на ефективна организация в дейността на органите на съдебната власт и подобряване на правораздаването. Предоставиха му се правомощия, които трябваше да подпомогнат анализа на проблемите при функционирането на съдебните органи, за да се определят конкретните насоки на необходимата съдебна реформа. По този повод контролната му дейност беше обект на положителна оценка в доклада на Европейската комисия относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка от месец юли 2012 г., като беше отчетена ролята на Инспектората за подобряването на дисциплината и отчетността в съдебната система. Същевременно бяха отбелязани слабости, изразяващи се в липсата на активност при осъществяване на правомощията, насочени към намирането на решения за системните проблеми, сред които изрично бяха отбелязани липсата на препоръки от страна на Инспектората в области като системата за разпределяне на случаен принцип на съдебните дела и справяне със свръхнатовареността на някои съдилища, и неизпълнение на сигналната функция към компетентните органи за

осъществяване на тълкувателна дейност за преодоляване на противоречивите съдебни практики.

Конституционно установеният мандат на главния инспектор изтече през месец януари 2013 г. и по силата на закона тази длъжност е овакантена, тъй като по отношение на нея не е въведен принцип за непрекъснатост и възможност за продължаване на срока за заемането ѝ. Тези признаци са приети като определящи за вида на мандатното правоотношение в решение на Конституционния съд № 4 от 2005 г., а политическите изказвания, които не зачитат тълкуването на Конституцията са лишени от основание и логични аргументи. Действително главният инспектор не е едноличен орган, а част от колективен орган, но има специфични правомощия, свързани с общото организационно и методическо ръководство на дейността на Инспектората, представителни функции, определяне на реда и възлагането на проверки, сключване и прекратяване на трудовите договори с експертите и служителите, които определят насоките в дейността и активността на Инспектората. Продължаващото бездействие на народните представители при изпълнение на законоустановеното им задължение да предложат кандидати за тази длъжност компрометира легитимността на актовете на Инспектората.

Убедени сме, че усилията на Висшия съдебен съвет за решаване на откритите се съществени проблеми за ефективното функциониране на съдебната власт, сред които да изработи унифицирани правила за случайно разпределение на делата и за единна норма на натовареност на съдиите, прокурорите и следователи, могат да бъдат подпомогнати от качествени анализи, изготвени след цялостни тематични проверки от Инспектората. Това е възможно единствено при целенасочено действащ орган в пълен състав.

Изискването за квалифицирано мнозинство за избора на главен инспектор не може да бъде оправдание за блокиране на очакваните резултати от дейността по задълбочен анализ на системните проблеми на съдебната власт и приемането на цялостни решения за отстраняването им. Въвеждането на подобно изискване е гаранция за независимостта на органа от всякакви политически влияния и предварителни договорки за избор на компромисна фигура. Убедени сме, че провеждането на успешна процедура е напълно възможно при издигането на кандидатури с безспорен авторитет на личността, основан на високите професионални и нравствени качества.

Водени от разбирането, че трябва да проявите необходимата активност за решаването на проблемите на съдебната система, Ви призоваваме незабавно да откриете процедура за избор на главен

инспектор и да извършите анализ (на базата на годишните доклади за дейността на Инспектората) какви трябва да са приоритетите в дейността на този орган, който до послужи за отправна точка при оценката на концепциите на кандидатите.

От името на УС на ССБ
Таня Маринова – председател

Управителен съвет:
Атанас Атанасов
Борислав Белазелков
Екатерина Николова
Иван Ранчев
Милена Златкова
Мими Фурнаджиева
Петко Петков
Станислав Цветков